

Justitiedepartementet
ju.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet ”Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017/85)”

Justitiedepartementet Ju2017/08641/DOM

Borås tingsrätt ställer sig i det stora hela positiv till de förslag som lämnas i betänkandet. Samtidigt vill tingsrätten framföra ett par synpunkter med anledning av de förslag som presenteras i avsnitt 11 rörande adjungerade råd, i avsnitt 13 rörande den särskilda domarutbildningen, i avsnitt 14 rörande fler möjligheter för assessorer att arbeta i underrätt, i avsnitt 16 rörande lagreglering av domarmakten samt i avsnitt 18 rörande offentligheten i rekryteringsförfarandet.

11. Adjungerade råd – tjänstgöringens innehåll

Borås tingsrätt är positiv till att det införs en ny tjänst med titeln adjungerat råd, med tjänstgöring såväl i överrätt som i underrätt i enlighet med utredningens förslag. När det gäller förslaget rörande tjänstgöringens innehåll vill emellertid tingsrätten framhålla att det skulle finnas stora fördelar med att det adjungerade rådet i sin anställning inte bara får arbeta med rättsområden som rådet tidigare saknar erfarenhet ifrån. Det framstår sannolikt som betydligt mer attraktivt för en erfaren jurist från exempelvis Åklagarmyndigheten, Skatteverket eller en advokatbyrå att söka en tjänst som adjungerat råd om rådet under tjänstgöringen har en mer betydande nytta av sin tidigare förvärvade kompetens, och kan använda denna inom ramen för sin nya anställning, än om tjänstgöringen innebär enbart arbete inom andra områden. Samtidigt skulle det adjungerade rådet i så fall också bli en större resurs för domstolen där rådet verkar. Tingsrätten är medveten om den jävsproblematik som finns med hänsyn till Högsta domstolens och Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden men vill framhålla denna aspekt för att säkra attraktiviteten i den nya tjänsten och effektiviteten i det lagda förslaget, då det annars kan finnas en risk att den nya tjänsten inte lockar tillräckligt många lämpliga sökande.

13. Den särskilda domarutbildningen – utökningens omfattning

Borås tingsrätt tycker det är positivt att utredningen ser den särskilda domarutbildningen som ett huvudsakligt sätt att rekrytera kompetenta domare även i framtiden, och håller med om att antalet jurister med särskild domarutbildning behöver öka. Tingsrätten konstaterar samtidigt att den föreslagna utökningen är betydande och får inte obetydliga konsekvenser i flera

olika led (för domstolarna, för fiskalerna och för de färdiga assessorerna). Tingsrätten vill framhålla vikten av att säkerställa att det är de mest lämpade notariemeriterade juristerna som antas till den särskilda domarutbildningen även i framtiden. Sammantaget är tingsrätten positiv till att utöka platserna på den särskilda domarutbildningen, men anser inte att utredningen har motiverat varför antalet assessorer som utbildas ska ökas med just 50 om året och finner det svårt att på befintligt underlag ta ställning till om en så pass betydande utökning, som inte sker successivt utan på en gång, är ändamålsenlig.

14. Fler möjligheter för assessorer att arbeta i underrätt - meritvärdet

Borås tingsrätt har inga synpunkter på förslaget i denna del i sig. Tingsrätten anser dock att förutsättningarna för att det lagda förslaget får genomslag är beroende av hur tjänstgöring som assessor vid underrätt meritvärderas vid tillsättning av ordinarie domare. Om meritvärdet inte stärks finns det risk att sådan tjänstgöring inte framstår som ett konkurrenskraftigt alternativ för den enskilde assessorn.

16. Lagreglering av domarmakten - beredningsjuristerna

Borås tingsrätt har inga synpunkter mot att det införs bestämmelser i relevant lagtext om icke ordinarie domare. Tingsrätten erinrar emellertid om att förslaget till ändring i rättegångsbalken (sid. 369 i betänkandet) inte synes innefatta beredningsjurister, en yrkesgrupp som med stöd av 17 och 18 §§ tingsrättsinstruktionen (1996:381) utför dömande uppgifter i tingsrätterna men varken är ordinarie domare, domare för vikariats- eller förstärkningsändamål eller domare under utbildning. Såvitt tingsrätten förstår utredningens förslag är syftet inte att begränsa möjligheterna för tingsrätterna att anställa beredningsjurister eller att inskränka möjligheterna att delegera dömande arbetsuppgifter till dem. Det är angeläget att detta tydliggörs. För tingsrätter som har notariemeriterade beredningsjurister som utför dömande uppgifter skulle verksamheten påverkas mycket negativt om dessa anställda inte skulle få fortsätta att döma. Det skulle också riskera att äventyra bilden av domstolarna som attraktiva arbetsgivare.

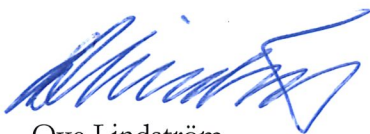
18. Offentligheten i rekryteringsförfarandet – ingen sekretess ska införas

Borås tingsrätt instämmer i utredningens slutsats att skälen för sekretess i utnämningsförfarandet inte är tillräckliga för att undantag från offentlighetsprincipen ska göras. Tingsrätten anser därmed att det inte ska införas någon tidsmässigt avgränsad sekretess på det sätt som utredningen föreslår som en alternativ lösning.

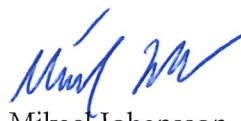
Övrigt

I övrigt har Borås tingsrätt inte några synpunkter på förslagen i betänkandet.

Borås den 6 mars 2018

Ove Lindström

Mikael Johansson

Vid avfattningen av detta yttrande har lagmannen Ove Lindström, rådmännen Lotten Karlén och Marie Sobilius samt tingsfiskalen Mikael Johansson deltagit.